

Ympäristölupahakemus

Äänekosken kaupunki / Kulttuuri- ja liikuntatoimi

Äänekosken kaupunki hakee ympäristölupaa hyödyntääkseen Metsä Board Oy:n Äänekosken tehtaiden toiminnasta syntynyttä kuitusavea ja kuorihiekkaa Äänemäen laskettelukeskuksen kehittämishankkeessa uuden hissiladun ja uuden laskettelurinteen (3 rinne) muotoiluun täyttömaana (kuitusavi) ja pintakerroksena (kuorihiekka). Lisäksi haetaan samalla lupaa käyttää tarvittaessa kuitusavea kuorihiekkaa myös 1 ja 2 rinteiden paikkaamiseen ja muotoiluun.

Äänemäen rinnealue on tarkoitettu talvella laskettelukäyttöön ja kesällä tulevaisuudessa myös pyöräilykäyttöön. Olemassa olevien rinteiden hissien pituus on noin 250 m ja uuden hissien noin 350-400 m. Lisäksi alueella on lastenhissi, jonka pituus on noin 50m. Nykyisen rinnealueen pinta-ala on noin 50 ha, joka lisääntyy uuden rinteiden myötä noin 35-50 ha. Rinteessä on lumetusjärjestelmä ja rinteiden kunnossapito hoidetaan rinnekoneella. Rinteessä suoritetaan vuosittain noin 13 000 laskennallista rinnepäivää.

Kuitusaven osalta haetaan lupaa käyttää täyttömaana alueen rakenteisiin 9900 tonnia
Kuurihiekan osalta haetaan lupaa käyttää pintakerrokseen 9900 tonnia.

Tiedossa on, että kuitusavea ja kuorihiekkaa ei tulla käyttämään kaikkea haettua määrää. Tämänhetkinen arvio on, että täyttömaata tarvitaan hissihankkeen osalta noin 500 m³ ja pintamaata noin 800 m³. Uuteen rinteeseen tarvitaan tämänhetkisen arvio mukaan noin 6000 m³ täyttömaata ja noin 3000 m³ pintamaata.

Lisäksi haetaan samalla lupaa käyttää tarvittaessa kuitusavea myös 1 ja 2 rinteiden paikkaamiseen ja muotoiluun. Tiedossa oleva kohta on esitetty karttaliitteessä.

Kyseessä on uuden hissiladun ja uuden rinteiden painaumien tasoittamista ja muodon parantamista käytettävyyden takia. Rakenteiden tarkka sijainti ja muoto selviää hankkeen edetessä rinteiden ja hissiladun asettamien vaatimusten mukaisesti.

Suunnitellut rakenteet tulevat sijaitsemaan määräaloilla 992-403-10-74 ja 992-403-10-5, jotka omistaa Äänekosken kaupunki, sekä määräalalla 992-403-10-51, josta noin 2000 m² osa on vuokrattu toistaiseksi voimassa olevalla vuokrasopimuksella Metsä Board Oy:ltä laskettelurinteen hissien rakentamista varten (liite 2). Rakenteiden sijainti on esitetty liitteessä 1. Hanke on tarkoitus toteuttaa vuosien 2022-2025 aikana.

Rakenteissa hyödynnetään Metsä Board Oy:n toiminnassa syntyvää kuitusavea ja kuorihiekkaa. Kuitusavi ja kuorihiekka toimitetaan kohteeseen kuorma-autokuljetuksilla mahdollisimman yhtäjaksoisesti. Kuitusavea ei välivarastoida hyödyntämiskohteessa, vaan ajetaan suoraan rakenteeseen.

Kuitusavi ja kuorihiekka levitetään rakenteeseen puskutraktorilla, kaivinkoneella tai rinnekooneella. Kaikissa työtavoissa kuitusavi tiivistetään maksimissaan 1000 mm. paksuisissa

kerroksissa yliajamalla. Koska tässä rakenteessa ei ole tarkoituksenmukaista esittää rakenteelle tiiveysvaatimuksia, esitetään aiempine selvitysten perusteella 3 yliajokerran olevan riittävä tiivistys.

Kuitusavirakenteita ei välttämättä peitetä kaikissa kohdissa vaan peittämisen tarve arvioidaan kohde kerrallaan. Peittämättömästä kuitusavirakenteesta ei aiheudu ympäristölle vaikutuksia, joita peittämällä voitaisiin hallita. Kuitusavi kestää hyvin eroosiota eikä siitäkään syystä välttämättä tarvitse peittokerrosta. Niiltä osin kuin alueelle kohdistuu kesäkäyttöä voidaan kuitusavirakenne peittää 100 mm kerroksella kuorihiekkaa.

Hyödynnettävä kuitusavi toimitetaan Metsä Board Oyj:n Äänekosken tehtailta. Kuitusavi kuuluu ryhmään B, eli se on muodostunut sellua raaka-aineenaan käyttävällä laitoksella. Tämän tyyppiselle kuitusavelle on ominaista runsas puupitoisten aineiden määrä ja alhainen ravinnepitoisuus. Kuitusavi on otettu talteen kemiallismekaanisen jäteveden puhdistuksen mekaanisessa esiselkeytyksessä. Samaa kuitusavea on käytetty Äänemäen laskettelurinteissä ja liikuntapuistossa 2010 luvulla useaan otteeseen.

Hyödynnettävä kuorihiekka toimitetaan Metsä Board Oy:n Äänekosken tehtailta. Kuorihiekka on puun kuoren, puulastujen ja maa-aineksen sekoitusta, jota syntyy tehdasalueen pihojen siivouksessa. Kuorihiekka on hyväksytty kuitusavirakenteen peittokerrokseksi esim. Saarijärven Paavonrinteillä. Kuorihiekka toimii myös kasvualustana pintakasvillisuudelle.

Metsä Board Oyj:n Äänekosken tehtaiden kuitusaven ympäristökelpoisuutta maarakentamisessa sekä kaatopaikkakelpoisuutta on tutkittu Envitop Oy:n toimesta useaan otteeseen 2000 -luvulla. Tutkimuselostuksen tuloksena on todettu, että tutkittujen alkuaineiden kokonaispitoisuudet olivat pienempiä kuin maan saastuneisuuden arvioinnissa käytettävät SAMASE-ohjearvot. Yhteenvetona todetaan, että Äänekosken tehtaiden kuitusavi soveltuu tutkittujen kokonaispitoisuuksien ja biohajoavuuden perusteella rajoituksetta maarakennuskäyttöön. Lisäksi kuitusaven kelpoisuutta on selvitetty erikseen jokaisen erillisen käyttökohteen töiden yhteydessä.

Toiminnan ei ennakoida aiheuttavan ympäristökuormitusta. Toiminnasta aiheutuva pöly-, haju- ja meluhaitta ovat ajoittaisia, lyhytaikaisia ja paikallisia, rajoittuen lähinnä rinnealueelle ja melun osalta kuljetusreittien varteen.

Toiminnasta ei oleteta aiheutuvan vaaraa tai haittaa maaperälle, pohjavedelle, vesistöille tai muulle ympäristölle. Rinteen ja hissiladun tasauksella ja muotoilulla voidaan säästää sähköä, vettä sekä työ- ja konekuluja helpottamalla rinteiden lumetusta laskettelukauden alkaessa. Samalla on tarkoitus saada uusi rinne ja hissilatu muotoilulla turvallisiksi, käytettävyydeltään paremmiksi ja pienemmän lumetustarpeen vuoksi myös aikaisemmin käyttökuntoon. Aikaisempien kokemusten mukaan kuitusavi soveltuu hyvin laskettelurinteiden tasausmateriaaliksi ja se kestää myös eroosiota jyrkissä rinteiden kohdissa monia muita materiaaleja paremmin. Kuorihiekan on todettu pintamateriaalina toimivan erinomaisesti esim. hiihtolatu- ja laskettelurinteiden pintakerroksena.

Alue ei kuulu luokiteltuihin pohjavesialueisiin lähimmän Kovalanniemen pohjavesialueen sijaitessa noin 1,4 kilometrin etäisyydellä. Toiminta-alue on ollut rinnekäytössä jo vuosikymmeniä, joten mitään luontokohteita alueella ei ole. Toiminnalla ei ole vaikutuksia Ääneniemmen liito-orava- eikä viitasammakkoesiintymiin eikä Ääneniemellä sijaitseviin pienialaisiin lehtoihin.

Mahdollisia päästöjä ja kuormitusta esitetään tarkkailtavaksi yhdestä pintavesinäytestä (VN1, ojavesi). Vesinäyte otetaan kerran ennen töiden aloittamista, toisen kerran heti rakentamisen päätyttyä ja kolmannen kerran vuoden kuluttua rakentamisen päättymisestä. Mikäli tarvetta ilmenee, tarkkailua voidaan jatkaa ja sen sisältöä voidaan muuttaa.